

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سبزوار

دانشکده پرستاری و مامایی

پایان برای دریافت درجه کارشناسی ارشد رشته پرستاری مراقبت‌های ویژه

عنوان:

بررسی تأثیر قرص نعناع بر پیشگیری از تهوع و استفراغ بعد از عمل فتق اینگوینال

بیماران بستری در بیمارستان امداد سال ۱۳۹۵

استاد راهنما:

رؤیا اکبرزاده

اساتید مشاور:

دکتر منیژه یوسفی مقدم

صدیقه رستاقی

نگارش:

محمد برآبادی

پاییز ۱۳۹۶

"حق استفاده از مفاد پایان‌نامه برای دانشگاه علوم پزشکی سبزوار محفوظ است."

شماره:.....
تاریخ:.....
پروست:.....

دانشکده پرستاری و مامایی

صورت جلسه هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه

به منظور بررسی و ارزشیابی پایان نامه‌ی آقای محمد پرآبادی دانشجوی کارشناسی ارشد رشته پرستاری مراقبتهای ویژه جلسه‌ای با حضور امضا کنندگان ذیل به عنوان هیات داوران در تاریخ ۹۶/۹/۵ در محل سالن سیادت‌ی پردیس سبزوار برگزار و با توجه به معیارهای ارزشیابی، پایان‌نامه ایشان تحت عنوان "بررسی تاثیر قرص نعنای بر پیشگیری از تهوع و استفراغ بعد از عمل جراحی فتق اینگوینال بیماران بستری در بیمارستان امداد سبزوار در سال ۱۳۹۵"

با نمره ۱۷/۲۵ مورد تأیید قرار گرفت.

حسن دوست محمد

هیات داوران:

- ۱- استاد راهنما (سرکار خانم رویا اکبرزاده).
- ۲- استاد مشاور آمار (سرکار خانم صدیقه کستاقی).
- ۳- استاد مشاور تخصصی: (سرکار خانم دکتر منیژه یوسفی مقدم).
- ۴- استاد داور (جناب آقای موسی الرضا تدین فر).
- ۵- استاد داور (سرکار خانم دکتر شکیبا موزری).
- ۶- نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده و رئیس جلسه (جناب آقای دکتر عبدالقادر عصارودی).
- ۷- نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه (سرکار خانم مریم داورزنی).

محسن کوشان

سرپرست دانشکده پرستاری و مامایی سبزوار

عنوان: بررسی تأثیر قرص نعناع بر پیشگیری از تهوع و استفراغ بعد از عمل فتق اینگوینال بیماران بستری در بیمارستان امداد سبزوار در سال ۱۳۹۵	
استاد / اساتید راهنما: راهنما: رؤیا اکبرزاده	
استاد / اساتید مشاور:	۱- دکتر منیژه یوسفی مقدم ۲- صدیقه رستاقی
تاریخ دفاع: ۱۳۹۶/۹/۵	
نمره پایان نامه: ۱۷/۶۵	
کد اخلاق: Medsab.rec.۹۴.۵۲	
کد ثبت پایان نامه: P ۹۴۱۴۸/۸۰	
شماره ثبت در مرکز ثبت کارآزمایی بالینی (برای مطالعات کارآزمایی بالینی): IRCT2017081332205N1	
حق استفاده از مفاد پایان نامه برای دانشگاه علوم پزشکی سبزوار محفوظ است و استفاده از مطالب متن، جدول ها، نمودارها و شکل ها بدون ذکر منبع ممنوع می باشد.	

مدیر تحصیلات تکمیلی دانشکده

تعه‌دنامه اصالت رساله يا پايان‌نامه

اينجانب محمد برآبادي دانش‌آموخته مقطع كارشناسي ارشد ناپيوسته در رشته پرستاري مراقبت‌هاي ويژه كه در تاريخ ۱۳۹۶/۰۹/۵ پايان‌نامه خود تحت عنوان "تأثير قرص نعناع بر تهوع و استفراغ بعد از عمل جراحي فتق اينگوينال" با كسب نمره " ۱۷/۶۵ " و درجه "بسيار خوب" دفاع نموده‌ام، بدين‌وسيله متعهد مي‌شوم:

اين پايان‌نامه حاصل تحقيق و پژوهش انجام‌شده توسط اينجانب بوده و در مواردی كه از دستاوردهای علمی و پژوهشی ديگران (اعم از پايان‌نامه، كتاب، مقاله و...) استفاده نموده‌ام، مطابق ضوابط و رويه موجود، نام منبع مورد استفاده و ساير مشخصات آن را در فهرست مربوطه ذكر و درج كرده‌ام.

اين پايان‌نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم‌سطح، پايين‌تر يا بالاتر) در ساير دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

چنانچه بعد از فراغت از تحصيل، قصد استفاده و هرگونه بهره‌برداري اعم از چاپ، ثبت اختراع و... از اين پايان‌نامه را داشته باشم از حوزه معاونت تحقيقات و فناوري دانشگاه مجوزهای مربوطه را اخذ نمايم.

چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می‌پذيرم و دانشگاه مجاز است با اينجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی‌ام هيچ‌گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی

تاريخ و امضاء

تشکر و قدردانی

﴿وَيُزَكِّهِمْ وَيَعْلَمُ﴾

نهال را باران باید، تا سیرابش کند از آب حیات و آفتاب باید تا بتاباند نیرو را و محکم کند شاخه‌های تازه روییده را؛ بسی شایسته است از اساتید فرهیخته و فرزانه‌ام سرکار خانم دکتر "منیژه یوسفی مقدم" و استادان بزرگوaram سرکار خانم "رؤیا اکبرزاده و صدیقه رستاقی" آموزگاران که برایم زندگی؛ و انسان بودن را معنا کردند تقدیر و تشکر نمایم. همچنین از "آقای دکتر عصارودی" که بی‌منت قبول همکاری نمودند.

معلمان مقامت ز عرش برتر باد همیشه توسن اندیشه‌ات مظفر باد.

تقدیر و تشکر از تمامی اساتید، پزشکان، متخصصین بیهوشی، جراحان، مسئولین، مدیران، پرستاران، پرسنل و تمام کسانی که در این مدت مرا یاری کردند و یاری تمامی آن‌ها منجر به پایان رسیدن این مطالعه شد. به‌راستی انجام یک کار پژوهشی نیاز به همکاری تیمی و حمایت‌های اخلاقی دارد، گرافه نیست اگر بگویم که با نکته‌های دلاویز و گفته‌های بلند، صحیفه‌های سخن را علم پرور نمود و همواره راهنما و راه‌گشای نگارنده در اتمام و اکمال پایان‌نامه بوده است.

ز بوسیدنی‌های این روزگار یکیشان بود دست آموزگار

و تقدیم به همسر و فرزندانم

﴿مَنْ لَمْ يَشْكُرِ الْمَخْلُوقَ لَمْ يَشْكُرِ الْخَالِقَ﴾

که در سایه همیاری و همدلی آن ها به این منظور نائل شدم.
خدای را بسی شاکرم که از روی کرم، پدر و مادری فداکار نصیبم
ساخت تا در سایه درخت پربار وجودشان بیاسایم و از ریشه آن ها شاخ
و برگ گیرم و از سایه وجودشان در راه کسب علم و دانش تلاش نمایم.
والدینی که بودنشان تاج افتخاری است بر سرم و نامشان دلیلی است
بر بودنم، چراکه این دو وجود، پس از پروردگار، مایه هستی ام بوده اند
دستم را گرفتند و راه رفتن را در این وادی زندگی پر از فراز و نشیب
آموختند. آموزگاران که برایم زندگی، بودن و انسان بودن را معنا کردند.

با سپاس از سه وجود مقدس:

آنان که ناتوان شدند تا ما به توانایی برسیم

موهایشان سپید شد تا ما رو سفید شویم

و عاشقانه سوختند تا گرمابخش وجود ما و روشنگر راهمان باشند...

پدرانمان

مادرانمان

استادانمان

فهرست مطالب

فصل اول: معرفی پژوهش

۱-۱ بیان مسئله	۲
۱-۲ اهداف پژوهش	۷
۱-۳ فرضیه‌های پژوهش	۸
۱-۴ پیش‌فرض‌های پژوهش	۸
۱-۵ تعریف واژه‌ها و متغیرهای اصلی پژوهش	۹

فصل دوم: دانستنی‌های موجود در پژوهش

۲-۱ مقدمه	۱۳
۲-۲ چارچوب پژوهش	۱۳
۲-۳ مروری بر پژوهش‌های مرتبط	۲۵

فصل سوم: روش انجام پژوهش

۳-۱ مقدمه	۳۲
۳-۲ روش پژوهش	۳۲
۳-۳ جامعه پژوهش	۳۲
۳-۴ محیط پژوهش	۳۳
۳-۵ مشخصات واحدهای پژوهش	۳۳
۳-۶ معیارهای ورود به مطالعه	۳۳
۳-۷ معیارهای عدم ورود به مطالعه	۳۴
۳-۸ معیارهای خروج	۳۵
۳-۹ روش نمونه‌گیری	۳۶
۳-۱۰ حجم نمونه و روش محاسبه	۳۷
۳-۱۱ ابزار گردآوری داده‌ها	۳۷
۳-۱۲ روش تعیین روایی و پایایی ابزار	۳۹
۳-۱۳ روش تجزیه و تحلیل داده‌ها	۴۳

۳-۱۴ محدودیت‌های پژوهش ۴۴

۳-۱۵ ملاحظات اخلاقی پژوهش ۴۴

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش

۴-۱ مقدمه ۴۷

۴-۲ توصیف واحدهای پژوهش ۴۷

۴-۳ یافته‌های توصیفی ۴۸

۴-۴ یافته‌های استنباطی ۵۳

۴-۵ یافته‌های پژوهش بر اساس هدف کلی و اهداف اختصاصی ۵۸

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

۵-۱ مقدمه ۷۱

۵-۲ بحث و بررسی یافته‌های پژوهش ۷۱

۵-۶ هدف کلی ۷۱

۵-۴ اهداف اختصاصی ۷۲

۵-۵ نتیجه‌گیری ۷۶

۵-۶ کاربرد نتایج در پرستاری ۷۷

۵-۷ پیشنهادها برای پژوهش‌های بعدی ۷۸

منابع ۷۹

فهرست جداول

جدول ۱-۳: جدول متغیرها	۳۵
جدول ۱-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلابه فتق اینگوینال به تفکیک جنسیت در دو گروه مداخله و کنترل .	۴۸
جدول ۲-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلابه فتق اینگوینال برحسب سن در دو گروه مداخله و کنترل	۴۸
جدول ۳-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلابه فتق اینگوینال مورد مطالعه به تفکیک وضعیت تا هل در دو گروه مداخله و کنترل	۴۹
جدول ۴-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلابه فتق اینگوینال مورد مطالعه به تفکیک نوع شغل در دو گروه	۵۰
مداخله و کنترل	۵۰
جدول ۵-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلابه فتق اینگوینال مورد مطالعه به تفکیک سطح تحصیلات در دو گروه مداخله و کنترل	۵۰
جدول ۶-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلابه فتق اینگوینال مورد مطالعه به تفکیک محل سکونت در دو گروه مداخله و کنترل	۵۱
جدول ۷-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلابه فتق اینگوینال مورد مطالعه به تفکیک سابقه مصرف سیگار در گروه مداخله و کنترل	۵۱
جدول ۸-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلابه فتق اینگوینال مورد مطالعه به تفکیک مصرف مواد مخدر در گروه مداخله و کنترل	۵۲
جدول ۹-۴: توزیع فراوانی بیماران مبتلابه فتق اینگوینال به تفکیک مقدار مصرف سرم رینگر در گروه مداخله و کنترل	۵۲
جدول ۱۰-۴: تأثیر متغیرهای دموگرافیک بر گروه مداخله و کنترل	۵۳
جدول ۱۱-۴: جدول متغیرهای مخدوش گر	۵۵
جدول ۱۲- ۴: تعداد شدت تهوع در زمان های کنترل شده همراه با مقدار احتمال	۵۹
جدول ۱۳- ۴: جدول بندی متقاطع گروه ها با تعداد شدت تهوع	۶۰
جدول ۱۴-۴: تحلیل اندازه های تکراری تعداد تهوع خفیف	۶۱
جدول ۱۵-۴: تحلیل اندازه های تکراری تعداد تهوع متوسط	۶۲
جدول ۱۶-۴: تحلیل اندازه های تکراری تعداد تهوع شدید	۶۴
جدول ۱۷-۴: تعداد دفعات تهوع در گروه ها با آزمون دوجمله ای	۶۴
جدول ۱۸-۴: تحلیل اندازه های تکراری تعداد دفعات تهوع	۶۵

- جدول ۴-۱۹: تحلیل اندازه‌های تکراری طول مدت تهوع ۶۶
- جدول ۴-۲۰: تعداد دفعات استفراغ ۶۷
- جدول ۴-۲۱: جدول‌بندی متقاطع گروه‌ها با تعداد دفعات استفراغ ۶۷
- جدول ۴-۲۲: آزمون دوجمله‌ای تعداد دفعات استفراغ ۶۸
- جدول ۴-۲۳: تحلیل اندازه‌های تکراری طول مدت استفراغ ۶۹

فهرست نمودارها

نمودار ۱-۲: چارچوب پنداشتی پژوهش.....	۱۲
نمودار ۴-۱: آزمون فشار خون قبل و بعد از مداخله.....	۵۶
نمودار ۴-۲: آزمون میانگین فشار خون دیاستولیک.....	۵۷
نمودار ۴-۳: آزمون میانگین ضربان قلب.....	۵۸
نمودار ۴-۴: تعداد شدت تهوع خفیف با گذر زمان.....	۶۱
نمودار ۴-۵: تعداد شدت تهوع متوسط با گذر زمان.....	۶۱
نمودار ۴-۶: تعداد شدت تهوع شدید با گذر زمان.....	۶۲
نمودار ۴-۷: تعداد وقوع تهوع در گذر زمان.....	۶۵
نمودار ۴-۸: تحلیل اندازه های تکراری تهوع در گذر زمان.....	۶۶
نمودار ۴-۹: طول مدت استفراغ با تحلیل اندازه های تکراری.....	۶۹

فهرست پیوست‌ها

- پیوست شماره (۱): فرم رضایت نامه شرکت در طرح ۸۶
- پیوست شماره (۲): فرم انتخاب واحد های پژوهش ۸۸
- پیوست شماره (۳): فرم پرسشنامه اطلاعات فردی ۸۹
- پیوست شماره (۴): چک لیست ثبت تهوع ۹۱
- پیوست شماره (۵): چک لیست ثبت تعداد استفراغ ۹۲
- پیوست شماره (۶): مقیاس سنجش شدت تهوع ۹۳
- پیوست شماره (۷): راهنمای عمومی اخلاق در پژوهش های علوم پزشکی دارای آزمودنی انسانی ۹۴

بررسی تأثیر قرص نعناع بر پیشگیری از تهوع و استفراغ بعد از عمل فتق اینگوینال بیماران بستری در

بیمارستان امداد سبزوار سال ۱۳۹۵

چکیده

زمینه و هدف: تهوع و استفراغ بعد از عمل عارضه شایع و نامطلوب بعد از جراحی است و معمولاً درمان‌های اخیر در همه بیماران مؤثر نبوده‌اند. این مطالعه با هدف پیشگیری از تهوع و استفراغ بعد از عمل فتق اینگوینال انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: این مطالعه کارآزمایی بالینی سه سو کور شده می‌باشد. جامعه پژوهش را ۹۰ بیمار فتق اینگوینال بستری در بیمارستان امداد سبزوار تشکیل می‌دهند که به روش تصادفی ساده به دو گروه مساوی تقسیم شدند. به گروه مداخله قرص نعناع و به گروه کنترل قرص دارونما داده شد. ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه، داده‌های دموگرافیک و ابزار شفاهی بررسی تهوع و استفراغ بود که بعد از عمل تکمیل گردید. داده‌ها با آزمون‌های آماری کلموگروف-اسمیرنوف، آزمون تی زوجی و مستقل با نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۰ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: از میان ۹۰ نفر از واحدهای پژوهش، که تحت عمل جراحی فتق اینگوینال قرار گرفته بودند، ۸۲ نفر (۹۱/۱ درصد) مرد و ۸ نفر (۸/۹ درصد) زن بودند. میانگین سنی افراد در گروه مداخله $40/66 \pm 13/57$ و در گروه کنترل $38/66 \pm 11/84$ سال بود. در فواصل شش ساعت در تعداد شدت تهوع معنادار نشده ($P = 0/3$)، ولی از نظر تعداد در گروه مداخله ۱۱ و گروه کنترل ۳۹ بار تهوع مشاهده شد، که معنادار بود ($P = 0/0001$). در خصوص تعداد دفعات استفراغ در فواصل شش ساعت تفاوت معناداری مشاهده نشده، ولی در مجموع تعداد دفعات استفراغ در گروه مداخله ۲ و در گروه کنترل ۲۲ بار تفاوت معناداری مشاهده شده است ($P = 0/0001$).

نتیجه‌گیری: قرص نعناع می‌تواند باعث کاهش تعداد دفعات تهوع و استفراغ بعد از عمل جراحی فتق اینگوینال شود.

واژه‌های کلیدی: تهوع و استفراغ بعد از عمل جراحی، فتق اینگوینال، نعناع، منتول